

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 2 • Perjantaina 28. tammikuuta 2011

62. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 23 %)

Kurkijoen lauluja – löytö vuosien takaa

Vuonna 1978 tehdyn single-äänilevyn ”sinkun” löysi Maija de Groot setänsä Antero Komosen jäämistöstä viime vuoden loppupuolella.

Kurkijoki-Seuran kustantamasta levystä löytyy neljä laulua: Laulu Kurkijoelle, Pitkä oli tämä päivä, Laps’ olen Karjalan ja Viimeinen joiku. Äänitykset on tehty Yleisradion äänitysstudioissa.

Laulu Kurkijoelle

Laulun Kurkijoelle on sanoittanut Saimi Hukkanen ja säveltänyt Ahti Sonninen. Hellikki Mattlar, Saimi Hukkasen tytär, muistelee, että hänen äitinsä runoa tarjottiin Ahti Sonniselle. - Siihen aikaan oli kurkijokelaisten johdossa henkilöitä, joilla oli tällaisia tuttavuuksia, hän kertoo. Ahti Sonninen oli kuulemma mielellään ryhtynyt tähän säveltämistyöhön.

Laulun Kurkijoella laulaa Marja Mattlar, Hellikki Mattlarin miniä. Hellikin poika Tapio Mattlar on säveltänyt levyllä olevan Saimi Hukkasen toisen runon Viimeinen joiku. Tapio Mattlar työskenteli tuolloin radiossa ja se mahdollisti radion äänitysstudion käytön levyä tehtäessä.

Levyllä Marja Mattlaria säestävät Ritva Koistinen, kantele ja Raimo Roiha, piano.

Kurkijoki-kuoro ja Aromäen nuorisoseuran torvisoittokunta kantaesittivät laulun Kurkijoen Pitäjäjuhilla 1967, tosin jo vuonna 1966 Kurkijoki-Seuran lausuntakuoro

oli ensiesittänyt sen lausuen. Kurkijokelaisessa numero 29 /1966 julkaistiin laulun sanat. Levytys on tehty vuonna 1978.

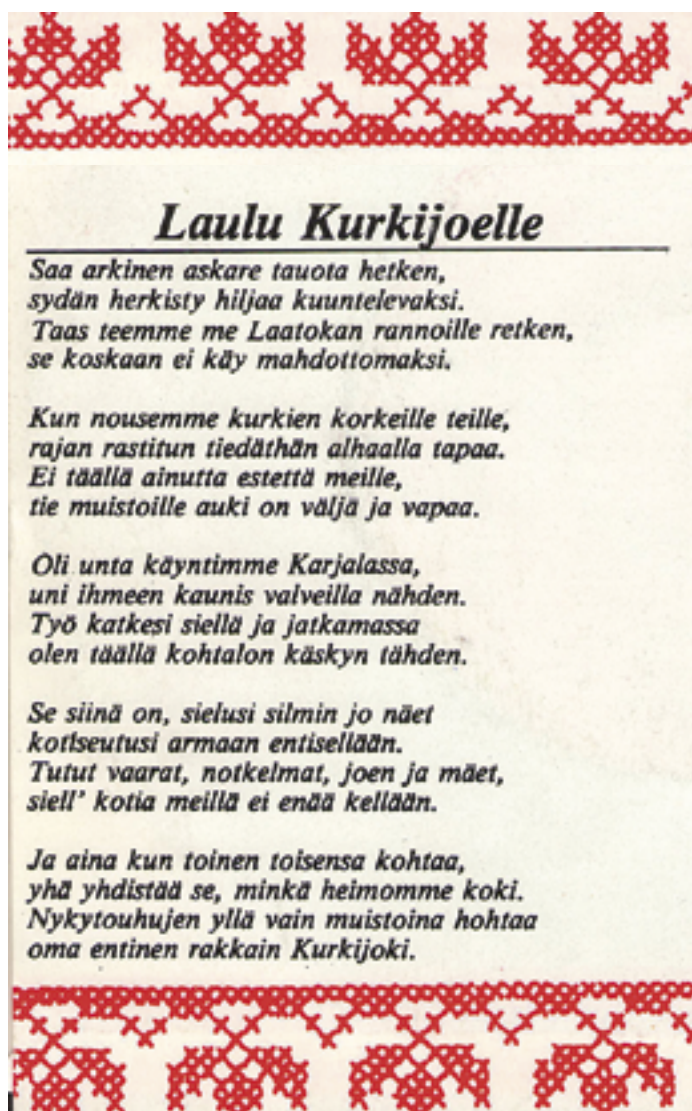
Levyä myytiin Kurkijoki-Seuran toimesta eri tilaisuuksissa. Kari Raitio kertoi Kurkijoki-Seuran johtokunnan kokouksessa, että hänen äitinsä laatikossa oli pino Kurkijoen lauluja – levyjä myytäviksi. Kurkijoki-Seuran varapuheenjohtaja Riitta Sainio toteasi seuran varastoista löytyvän edelleen muutamia kappaleita levyjä, jos joku keräilijä on asiasta kiinnostunut.

Kurkijoki-Seura toivoo löytävänsä alkuperäisäänityksen mahdollisen CD-levyn teettämistä varten, näin ei laulu pääsisi unohtumaan.

Levy museolle

Maija de Groot luovutti setänsä Antero Komosen levyn Kurkijoki-museolle.

Antero Komonen suoritti ylioppilastutkinnon Elisenvaaran yhteiskoulussa vuonna 1935 koulun ensimmäisten ylioppilaiden joukossa. Elämäntyönsä hän suoritti VR:n palveluksessa. Jatkosodan aikana hän toimi Elisenvaaran asemalla ja myös opettajana yhteiskoulussa, jossa Saimi Hukkanen toimi rehtorina. Hän on muistellut opettaneensa Saimi Hukkasen tyttärelle matematiikkaa saunan padan päällä Akkaharjussa. Hänen muistelmiaan näiltä ajoilta löytyy vanhoista Kurkijokelaisista.

Tässä lehdessä

Täydellinen nimilista vuoden 1942 rippikoululaisista

löytyi Elsa Koskisen rippikoulu-aikaisesta muistokirjasta. Miten paljon mahtaakaan löytyä tällaisia aarteita laatikoiden kätköistäsivu **8**

Elisenvaarassa ennen - ja nyt

Marjaliisa Laineen matkassa tutustumme tänään Yhteiskoulun naapureihin, muistellaan koulun toimintaa jatkosodan aikana sekä katsellaan tämän päivän näkymiäsivut **6-7**

Venäjän maakaupunkielto puhuttaa laajasti

Karjalan Liiton puheenjohtaja, kansanedustaja Markku Laukkanen vaatii maakauppoihin vastavuoroisuuden periaatetta, hänen kantaansa yhtyy myös muita poliitikkoja.

Eduskuntatalon edessä osoitettiin mieltä 20.1. vastavuoroisuuden puolestasivu **9**

Tärkeitä päivämääriä vuonna 2011

- Kurkijoki-seminaari 12.3. Turussa aiheena sukututkimus
- Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan kokous Loimaalla 19.3.
- Loimaan Messut 2.-3.4. Säätiöllä oma osasto messuilla
- Avoimet ovet toimituksessa 3.5.
- Lukijamatkat: 18.-22.5. Konevitsa, Kurkijoki 8.-12.6. Valamo, Kurkijoki 8.-10.7. Viipuri 25.-28.8. Kurkijoki Matkoista tarkemminsivulla **4**
- Karjalaiset Kesäjuhlat Turussa 17.-19.6.
- Hiitolan Pitäjäjuhlat Porissa 6.-7.8.
- Kurkijokelaisten 65. pitäjäjuhlat Loimaalla 13.-14.8.

Toimituksen aukioloajat ovat muuttuneet!
Toimitus on avoinna tiistaisin ja torstaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 11.2., 25.2., 11.3. ja 25.3.

Loimaan kauppalan tervehdyksen juhlayleisölle esitti kauppalanvaltuutettu, mv. Juho Toiviainen. Kurkijoki-seuran kuoro ja Aromäen Ns:n torvisoittokunta esittivät kantaesityksenä Kurkijoen laulun maanviljelijä Veikko Kotirannan johtamana. Laulun on sanoittanut rehtori Saimi Hukkanen ja sävelen siihen on tehnyt säveltäjä Ahti Sonninen.

28.1.2011

Kirpeää pakkastalvea

Talvi on näyttänyt voimansa runsaana lumen määränä ja kovina pakkasina. Tosin omasta lapsuudestani joskus 50-luvulla ja kansakoulun alaluokalla ollessani muista sellaisenkin talven, jolloin pakkasta oli 43 astetta. Se jäi erityisesti mieleen, koska kahtena pakkaspäivänä ei tarvinnut mennä kouluun. Koulukyytejä ei silloin ollut, joten matka oli tehtävä jalkaisin tai hiihtäen. Myös runsaan metrin korkuiset lumihanget ja ihmisen korkuiset kinokset olivat silloin keskitalven aikaan tavallisia.

Menetetyn Karjalan pitäjälähtien rintamalla on tapahtunut muutoksia. Eräiden lehtien lukijamäärän vähentynyt sivumäärää on jouduttu vähentämään tai muulla tavalla karsimaan kustannuksia. Muutosten ja kustannusten paineista huolimatta Kurkijokelainen - lehti jatkaa kuitenkin jo yli 60v takaista perinnettään tutulla tavalla. Lehden sisältöä pyritään kuitenkin kehittämään myös nuorempia sukupolvia kiinnostavaksi, mutta tutuksi tullut sisältö matkakertomuksineen ja ajankohtaisine artikkeleineen on kuitenkin etusijalla.

On ollut hienoa todeta miten Kurkijokelaisen lukijat ovat aktiivisesti osallistuneet lehden sisällön luomiseen lähettämällä toimitukseen kiinnostavia artikkeleita ja kuvia – kiitos niistä! Niitä tuki toivotaan myös jatkossa, sillä yhteiset kokemukset, muistelot ja perinnetietous kiinnostavat kaikkia.

Seuraavasta lehden numerosta alkaa uusi artikkelisarja, joka kertoo vanhoista esineistä (miehellään yli 60v vanhat) sekä niiden historiasta. Sellaisia voivat olla Kurkijoelta tai Hiitolasta evakkomatkan mukana kuljetetut, harvinaisuudet tai muut esineet, joilla on oma historiansa kerrottavanaan. Näissä merkeissä jäämme odottamaan kuvia sekä kirjoittamaanne juttua sellaisesta esineestä, jolla on oma historiansa tai tarinansa kerrottavanaan.

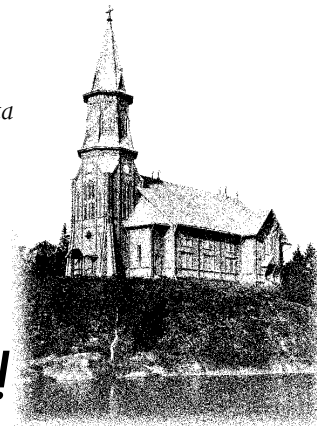
Kurkijokelaisen toimitusneuvoston ja omasta puolesta toivotan kaikille lukijoille hyvää alkanutta vuotta!

Jaakko Taitonen

Toimitusneuvoston puheenjohtaja

Hartaus sunnuntaille
30.1.2011
4. sunnuntai loppiaisesta

**Pysykää
rauhallisina!**

Myrskyn voima puhuttelee. Talvella se ujeltaa puissa ja rakennusten nurkissa lunta pölyyttäen ja viimaa kasvoille lyöden. Kesällä se jylisee ukkosessa ja tuulen raivossa joskus suurta vahinkoa aiheuttaen. Myrskyn keskellä ihminen tajuaa oman pienuutensa väkevämpien voimien otteessa. Omaan rajallisuuteen havahtuminen voi pelottaa, ja ainakin se opettaa kunnioittamaan luontoa, jota ihminen ei parhailakaan voimillaan saa hallintaansa.

Kun ihmiselämässä myrskyä, se pakottaa meidät tunnus-tamaan mahdollisuuksiemme rajat. Meidän tahtomme eivät myrskyjä lopeta eivätkä ne tottele komentojamme. Elämän myrskyissä on usein vain otettava vastaan, mikä on tullakseen ja kestettävä se.

Myrskyn jälkeen on poutasää. Tämä tietoisuus tuo toivoa ja rohkeutta rajuilmojen keskelle ja samalla se kannustaa odottamaan tyventä ja auringonpaistetta. Meille kristityille tässä ei kuitenkaan ole kaikki. Jeesuksen opetuslapsille Genesaretin järven rajuilmat tulivat lukuisilla venematkoilla tutuiksi. Evankeliumien kertomuksissa kuvataan, kuinka opetuslapset pelkäsivät rajun myrskyn kourissa ja kamppailivat päästääkseen etenemään vastatuuleen. Heidän lohtunaan ja voimanaan ei lopulta ollut ainoastaan tietoisuus, että myrsky kerran päättyy. Ennen kaikkea heitä rohkaisi luottamus siihen, että Herra Jeesus on lähellä.

Me emme ole yksin myrskyjemme keskellä. Kanssamme on Jeesus Kristus, jonka käsissä ovat rajuilmat ja tyvenet. Hän ei jättäydy myrskyjemme ulkopuolelle, vaan hän tulee elämän myllerryksissään aivan lähellemme ja sanoo: ”Pysykää rauhallisina, minä tässä olen. Älkää pelätkö.”

Tapio Luoma

Tapio Luoma, Seinäjoen seurakunnan kirkkoherra - Olen puoliso ja kolmen aikuisen lapsen isä. Arkisen elämän ja kristinuskon sanoman yhteen nivomisen koen jatkuvaksi haasteeksi paitsi kristittynä myös papina, julistajana ja johtajana. Olen kiinnostunut erityisesti siitä, miten uskomme ydin ja aikamme ajattelu ja ihmisten elämäntunnot suhteutuvat toisiinsa. - Työtä riittää myös Etelä-Pohjanmaan rovastikunnan lääninrovastina. Vapaa-aikani kuluu paitsi perheen parissa myös lukemisen, ulkoilun ja musiikin merkeissä.

Kuolleita

Rakkaamme

**Elma Karoliina
PULKKINEN**

o.s. Forsbacka

* 11.9.1915 Kurkijoki
† 4.1.2011 Pöytyä

Jeesus sanoo,
”Minä olen ylösnousemus ja elämä;
joka uskoo minuun, se elää,
vaikka olisi kuollut.”
(Joh. 11:25)

Kaipauksella muistaen
Mirja ja Lauri
Jukka, Irma, Hertta, Elsi ja Lotta
Anna
Sisaret Kerttu ja Aune
Irja perheineen
Sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitämme Riihikodin henkilökuntaa äitimme hyvästä hoidosta.

Rakas puolisoni, isämme ja ukkimme

**Toivo Antero
LANKINEN**

* 21.4.1928 Kurkijoki
† 3.1.2011 Vihti

Vaikka elämäntahtoa ollut ois,
vaikea sairaus uuvutti pois.
Vain muistot ja rakkaus jäljellä on
ja kaipaus sammumaton.

Kiittäen ja kaivaten

Mirjam

Veijo ja Sirkka

Karla-Maria, Panu,
Peetu ja Petja

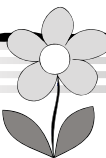
Kira-Mia, Jyri ja Isla

Eija, Tarmo, Susanne, Jaana,
Pauliina ja Tiina

Muut sukulaiset ja ystävät

Rakkaamme siunataan Nummelan kirkossa 5.2. klo 13.00.
Muistotilaisuus Nummelan seurakuntasalissa.
V.p. viim. 30.1. veijo.lankinen@evl.fi tai puh. 050-380 3047.

**Nimi-
päivät**

Tammikuu

viikko 4

28 Pe Kalle, Kaarlo, Kaarle,
Mies
29 La Valtteri
30 Su Irja

viikko 5

31 Ma Alli

Helmikuu

1 Ti Riitta
2 Ke Jemina, Lumi, Aamu
3 To Valo
4 Pe Armi, Ronja
5 La J.L. Runebergin
+ päivä,
Asser
6 Su Kynntilänpäivä,
Saamelaisten
kansallispäivä,
Terhi, Teija, Tiia, Tea,
Terhikki

viikko 6

7 Ma Riku, Rikhard
8 Ti Laina
9 Ke Raija, Raisa
10 To Elina, Ella, Ellen,
Elna

Muistettavaa

Kurkijoen Marttayhdistys ry:n vuosikokous pidetään su 13.2.2011 klo 13 Tuulensuun Palvelukeskuksessa. Hallituksen järjestäytymiskokous pidetään yleisen kokouksen jälkeen. Tervetuloa.

Kaunis Karjala -yhteislauluilta

Karjalatalolla 15.2. Yhteislaulutilaisuudet jatkuvat Karjalatalon Yläsalissa. Tiistaina 15.2. klo 18 teemana on Kaunis Karjala. Tilaisuudessa lauletaan karjalaisia kappaleita moneen makuun, lisäksi ohjelmassa on alkukevään säveliä. Illan vetäjänä on oopperalaulaja Henrik Lamberg. Kaikki laulamista kiinnostuneet tervetulleita. Tilaisuus osoitteessa Käpylänkuja 1, 00610 HELSINKI.

OSTETAAN

**HIITOLAN HISTORIA
JA HIITOLA TALOT
ja ASUKKAAT 1939**

Tauno Siitama
puh 0400 232 550
sp- t.siitama@kotikanava.fi

Muista surussa Kurkijoki-adressilla
hintaa 8 €, saatavissa toimituksesta

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Jaakko Taitonen (pj.), Raija Laaksonen,
Marjaliisa Laine, Tapio Nikkari ja Leena Virtanen
Päätoimittaja: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja torstaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäkseen ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 23 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 23 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

**Onks tietoo
KYSYMYKSET?**

1. Mikä on maailman eniten myyty hedelmä?
2. Kuinka pitkä on Gazan kaista?
3. Mitä olivat raamatussa fariseukset?
4. Mikä on paradoksi?
5. Mitkä ovat maailman vanhimpia kilpaurheilulajeja?
6. Mikä on Suomenlinnan entinen nimi?
7. Mikä on karies?
8. Missä ihmisellä on varttinäluu?
9. Minkä puolueen jäsenet esiintyivät 30-luvulla mustassa puserossa ja sinisessä solmiossa?
10. Minkä joen suulla on Joensuu?

28.1. Ps. 102:18 Hän katsoo sorrettujen puoleen, ei torju heidän rukoustaan.

29.0. Jes. 30:19 Kun huu-dat häneltä apua, hän armahtaa, hän kuulee ja vastaa sinulle.

30.1. 4. sunnuntai loppiaisesta Matt. 14:26-27 Kun opetuslapset näkivät Jeesuksen kävelevän järven aalloilla, he säikähtivät ja huusivat pelosta, sillä he luulivat näkevänsä aaveen. Mutta samassa Jeesus jo puhui heille: ”Pysykää rauhallisina, minä tässä olen. Älkää pelätkö.” **Virsi 310:4** Vaikka syntimme nousevat kauhistamaan, kadotukseen ne meitä ei saata. Mereen Jeesus jo heitti ne pohjattomaan, hänen armonsa voisiko laata! Meille puhtauden, levon, lohdutuksen, pyhityksen hän suo veresänsä. Kun me armah-tajaan tähän luotamme vaan, meitä varjelee hän kädellensä.

31.1. Ps. 66:5 Tulkaa ja katsokaa Jumalan töitä. Hän on tehnyt meille suuria tekoja.

1.2. Ps. 107:1-2 Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä, iäti kestää hänen armonsa. Näin sanokoot ne, jotka Herra on pelastanut, jotka hän on tuonut ahdingosta vapauteen.

2.2. 2 Tim. 1:7 Eihän Jumala ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman, rakkauden ja terveen harkinnan hengen.

3.2. Ps. 93:4 Mahtava on meren aallokko, mahtavampi vaahtopäinen myrsky, mahtavin on korkeuden Herra!

4.2. Ps. 107:29-30 Hän tyynnytti tuulen, ja aallot hiljenivät. He riemuitsivat, kun myrsky laantui ja Herra vei heidät kaivattuun satamaan.

5.2. 2 Tim. 1:10 Hän on kukistanut kuoleman ja tuonut valoon elämän ja katoamattomuuden lähettämällä maailmaan evankeliumin.

6.2. Kynttilänpäivä Luuk. 2:30-32 Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastukseksi, jonka olet kaikille kansoille valmistanut: valon, joka koittaa pakanakansoille, kirkkauden, joka loistaa kansallesi Israelille. **Virsi 447:1** Kristus, valo maailman, hän, ei kukaan toinen. Pimeyteen syntyi hän, syntyi veljeksemme. Jos me hänet tunnemme, tunnemme myös Isämme. Kiitos Jumalalle!

7.2. 1 Kor. 4:5 Älkää tuomitko ennenaikaisesti, ennen kuin Herra tulee. Hän valaisee pimeyden kätköt ja tuo esiin sydänten ajatukset.

8.2. 4 Moos. 11:29 ”Kunpa koko Herran kansa olisi profeettoja ja saisi Herran hengen!”

9.2. Fil. 1:15 Jotkut tosin julistavat Kristusta vain kateudesta ja riidanhalusta, mutta toiset vilpitömin mielin.

10.2. Ps. 11:4 Herran silmät näkevät kaiken, hänen katseensa tutkii ihmissydämet.

Kanttori, dir. cantus Toivo Lankinen 21.4.1928 - 3.1.2011

Elämäntyönsä läntisessä Suomessa tehnyt kanttori, maanviljelijä Toivo Antero Lankinen kuoli pitkäaikaisen sairauden heikentämänä 3.1.2011 kotonaan Vihdissä. Hän oli syntynyt Kurkijoella 21.4.1928.

Pienestä pitäen Lankisen harrastus suuntautui musiikkiin ja hän suoritti musiikkiopintoja jo ennen sotia Hiitolassa. Muutettuaan evakkona vanhempiensa mukana Vaasaan v. 1944, hän jatkoi opintoja ja valmistui kanttoriksi Turun Kirkkomusiikkiopistosta v. 1948. Tulisieluiselle musiikimiehelle myönnettiin arkipiispan aloitteesta director cantus -arvonimi vuonna 1958 Suomen nuorimpana kanttorina. Lankinen toimi monissa seurakunnissa pääasiassa Etelä- ja Länsi-Suomen alueella, muun muassa Turun Tuomiokirkossa.

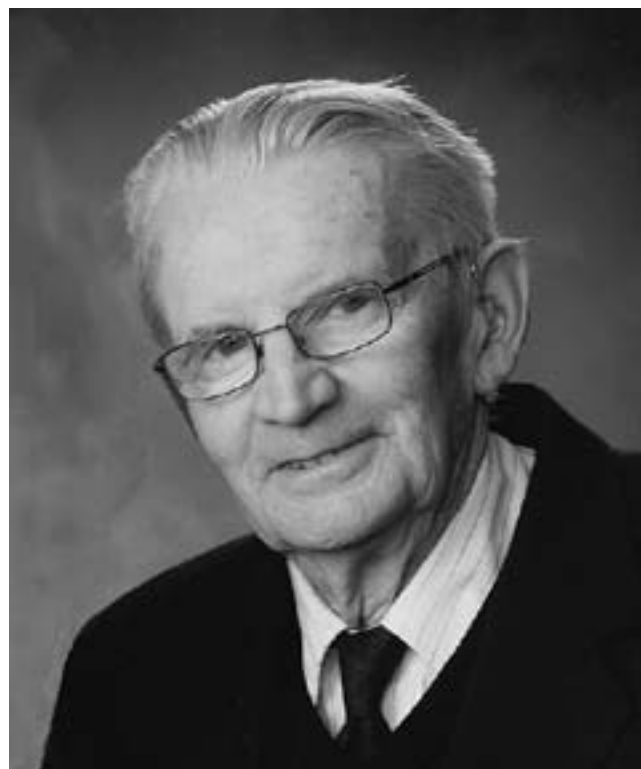
Lankisella oli merkittävä vaikutus nuorison elämään sekä soittokunnan kautta että musiikin opettajana ja virikkeiden antajana. Hän perusti ja johti soittokuntia Vampulassa, Urjalassa, Kankaanpäässä, Turussa, Naantalissa, Eurajoella, Kalannissa ja Mynämäessä, jossa harjoitti maa- ja metsätaloutta perheen Haloilan tilalla.

Monet musiikin mestarit saivat innostuksensa ja oppinsa Toivo Lankisen kasvatuksesta. Hänen soittajiaan nousi niin musiikin, viihteen kuin kulttuurinkin huipulle. Soittoinnostusta kasvatettiin lukuisilla

esiintymismatkoilla, jotka ulottuivat ympäri Euroopan Pohjois-Norjasta, Novgorodin kautta Kreikkaan ja Espanjaan saakka. Suomessa Lankisen johtama Turun Kristillisen Raittiusseuran Nuorisosoittokunta esiintyi ensimmäisissä yleisurheilun MM-kisoissa Helsingissä v. 1983.

Varmaankin karjalaisen perintönsä ansiosta Toivo Lankinen oli luonteeltaan avoin, iloinen ja innostava ja säilyi mieleltään nuorena vanhoille päivilleen saakka. Hän loi maaseudun lapsille ja nuorille mahdollisuuden harrastaa musiikkia ja olla osana sellaista yhteisöä, josta kaikki saivat musiikin ohella myös sosiaalista pääomaa. Nuorison innostusta kuvaa hyvin se, että esimerkiksi Urjalan soittokuntaharjoituksiin kuljettiin mopolla Punkalaitumelta saakka. Yhä vielä, neljäkymmenen vuoden jälkeenkin, soittajat pitivät yhteyttä toisiinsa.

Toivo Lankisen elämää leimasivat voimallisesti sekä kodin hengellinen perintö että karjalaisuus. Hänen Helmi-äitinsä pyhäkoulu muovasivat Toivon ajattelua ja suuntautumista uskonnollisiin tehtäviin. Tätä perintöä hän vei eteenpäin myös soittokunnissa. Jokaisella soittajalla oli harjoituksissa aina soitinkotelossaan mukana erikoispainos Johanneksen evankeliumista, ja esiintymisten viimeinen kappale oli usein Sua kohti Herrani.

Vuodet kotitalalla Kurkijoella, Laatokan rannalla, ja myöhemmin äidin kodissa Hiitolassa - metsätoita tehden ja kalastellen - olivat nuoruuden parasta aikaa. Kotiseudullaan Toivo vieraili useita kertoja, viimeksi kesällä 2009. Rakkaus maaseutuun näkyi myöhemmin niin työpaikkojen sijainnissa kuin myös pitkässä elämäntyössä omalla maatilalla. Elämän kovuutta kuvaa se, että Toivo Lankinen joutui luopumaan kotitalastaan kahdesti: ensin sodan vuoksi Neuvostoliitolle ja eläkeläisenä EU:n kiristyneiden vaatimusten ristitulella. Poliittisesti hän puolustikin aina suomalaisten oikeutta itsenäiseen päätöksentekoon. Hän istui kaksi kautta kunnanvaltuustossa ja yhden kirkkovaltuustossa.

Eläkevuosinaan Lankinen muutti lähemmäksi lapsiaan Vihtiin, jossa hän

toimi aktiivisesti seurakunnan tilaisuuksissa Nummelan kirkossa.

Nuoruudessaan Toivo Lankinen oli aktiivinen urheilija, joka menestyi myös kilpailuissa. Sotilaspoika-aikana hän oppi arvostamaan armeijan kuria ja sen ohjaavaa vaikutusta aikuisuuteen ihmiseen. Sotilasarvoltaan Toivo Lankinen oli luutnantti.

Mirjam-vaimonsa kanssa Toivo ehti olla naimisissa 58 vuotta. Heillä on kaksi lasta, kuusi lastenlasta ja kolme lastenlastenlasta. Osa jälkikasvusta on lähtenyt seuraamaan Toivon ja Helmi-mummon jalanjalkia. Aviopuoliso on aina tukenut Toivoa aktiivisesti, osallistuen soittomatkojen järjestelyihin ja avustaen ja hoitaen häntä kotona viimeiseen aamuun saakka.

Tarmo Anttila

Loimaan teatterissa Aika matka!

Loimaan teatterin 6.-8.-luokkalaisten harrastusryhmä on ottanut työn alle Jarmo Siltaojan uusimman nuorisokomedian. Vuonna 2010 valmistunut Aika matka! on jälleen ratkiriemukas kertomus vauhtimurtojen Aune Evansin ja Tyyne Lorinan seikkailusta. Esitys sai ensi-iltansa lauuantaina 22.1.

Tällä kertaa Aune Evansin Alzheimeritesteistä tulee ikimuistoiset, kun Aino, Tyyne ja Aune päätyvät terveyskeskuksen vastaanottoaulasta aikamatkalle halki Euroopan. Kuu-kuu-kuupan vessa on kiihkeä hissi, ja matkalaisten tulee autettua useampaakin historian suurmiestä tomissaan. Menossa mukana myös iki-ihanat konstaapelit Hirvi ja Laatikainen.

Esityksen ovat yhdessä ohjanneet Katja Kauti-Karakus ja kurkijokelaisjuu-

rinen Sari Äikää-Torkkeli. Loimaan ammatti- ja aikuisopiston opiskelija Hanna Äyväri on tehnyt työssäoppimisjaksonsa aikana produktion sekä visuaalisia että teknisiä materiaaleja. Myös ensimmäisen vuosikurssin media-assistenttiopiskelijat ovat olleet mukana dokumentoimassa näytelmän valmistumisprosessia. Esitys on osa Valonian Loimotus-hanketta, jossa Loimaan kaupungin nuorisopalvelut ovat mukana. Hankkeessa tuodaan nuorten tietoisuuteen kestä-

vän kehityksen näkökohtia. Teatteriesityksen lavastus ja puvustus on tuotettu olemassaolevin materiaalein. Lisäksi esiintyjät saivat osallistua Valonian Susanna Auvisen toteuttamaan Itämeri-työpajaan.

Aikamatkalle ehtii vielä mukaan sunnuntaina 30.1. klo 15:00.

Aikamatkassa poliisit jäljittävät Kuupan hissillä matkaavia vauhtimurtoja.

Loimaan Teatterin kevät

Jarmo Siltaoja: Aika matka! 22.-30.1.2011
Miisa Lindén: Rotunainen 4.-13.2.2011
Sanni Rautiainen: Nahkis - Nahkalinnan haltia 5.-6.3.2011
Eine Joutsijoki: Ruusu Uninen 19.-24.3.2011
Eduard Uspenski: Fedja-setä, kissa ja koira 10.-17.4.2011
Eliisa Salo: Räjähdyshaara 29.4.-8.5.2011
Kati Seppälä: Sydämen tanssi 16.-21.5.2011

Sanomalehti

LUKIJAMATKAT 2011

I Konevitsan luostari-Kurkijoki ke-su 18.-22.5.

Alustava matkaohjelma:
keskiviikko: Loimaa-Helsinki-Rajahovi- Käkisalmi, yöpyminen Pyhäjärvellä
torstai: Pyhäjärvi-Konevitsan luostari- Kurkijoki
perjantai: kiertoaajelu Kurkijoella
lauantai: kotiseutumatkoiden päivä
sunnuntai: Kurkijoki-Sortavala-Värtsilä-Helsinki-Loimaa
Majoitus: 1. yö Pyhäjärvellä Musakan hotellissa, loput Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa "Mihailin hotellissa" 2-4 hengen huoneissa ja kotimajoituksessa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut Käkisalmissa, Konevitsassa ja Sortavalassa
Hinta:
n. **490 €** sisältäen matkaohjelman ja ruokailut sekä ryhmäviisuminhankkimiskustannukset.

II Valamon luostari-Kurkijoki ke-su 8.-12.6.

Alustava matkaohjelma:
keskiviikko: Loimaa-Helsinki-Värtsilä-Sortavala, yöpyminen joko Sortavalassa tai Valamossa
torstai: Valamon luostari- Kurkijoki
perjantai: kiertoaajelu Kurkijoella
lauantai: kotiseutumatkoiden päivä
sunnuntai: Kurkijoki-Viipuri
Ohjelma voi muuttua niin, että ensin mennään Kurkijoelle ja Valamon matka lauantaina –sunnuntaina.
Majoitus: 1 yö Valamossa tai Sortavalassa, loput Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa "Mihailin hotellissa" 2-4 hengen huoneissa ja kotimajoituksessa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut Valamossa ja Sortavalassa
Hinta:
n. **490 €** sisältäen matkaohjelman ja ruokailut sekä ryhmäviisuminhankkimiskustannukset.

III Viipuri pe-su 8.-10.7.

Alustava matkaohjelma:
perjantai: Loimaa-Helsinki-Rajahovi-Viipuri, illallinen hotellissa
lauantai: opastettu kiertoaajelu Viipurissa ja ostoskiertros, illallinen Pyöreässä Tornissa
sunnuntai: opastettu kierros Viipurin linnassa ja käynti Sorvalin hautausmaalla, Viipuri-Rajahovi-Helsinki-Loimaa
Majoitus: hotellissa Viipurissa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut
Hinta:
n. **280 €** sisältäen matkaohjelman ja ruokailut sekä ryhmäviisuminhankkimiskustannukset.

IV Kurkijoki to-su 25.-28.8.

Alustava matkaohjelma:
torstai: Loimaa-Helsinki-Rajahovi- Käkisalmi-Kurkijoki
perjantai: kiertoaajelu Kurkijoella
lauantai: kotiseutumatkoiden päivä
sunnuntai: Kurkijoki-Sortavala-Värtsilä-Helsinki-Loimaa
Majoitus: Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa "Mihailin hotellissa" 2-4 hengen huoneissa ja kotimajoituksessa
Ruokailut: Hinta sisältää aamiaiset ja yhden lämpimän ruoan / päivä, paitsi sunnuntaina.
Muuta: Hinta sisältää opastukset ja mahdolliset pääsymaksut Käkisalmissa ja Sortavalassa
Hinta:
n. **350 €** sisältäen matkaohjelman ja ruokailut sekä ryhmäviisuminhankkimiskustannukset.

Hinnat ovat alustavia ja tarkentuvat helmikuussa. Viisuminhankintaa varten pitää täyttää viisuminanomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta. Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen. Viisuminanomuskaavakkeen voi tilata toimituksesta puhelimitse tai poimia mm. Neva Toursin sivuilta: www.turunnevatours.fi

Vastuullinen
matkanjärjestäjä

Turun
NEVA TOURS OY

**Ilmoittautumiset
KURKIJOKELAISEN
TOIMITUKSEEN,**
matka I 21.3. mennessä,
matka II 6.4. mennessä,
matka III 9.5. mennessä,
matka IV 27.5. mennessä.

Ilmoittautumisia otetaan vastaan tiistaisin ja torstaisin klo 9-14,
puh. (02)762 2551, 050-5213336
Ilmoittautuneille postitetaan tarkempi matkaohjelma ennen matkan alkua.
Muutokset alustavaan ohjelmaan mahdollisia.

60 Kurkijokelainen VUOTTA SITTEN...

Paikkakunnan pakinoita

Kotoisista asioista

ISOSTA LEHDESTÄ luin, että meillä viime vuonna juotiin kahvia tasaluvuin 15 milj. kg.

Kun tiedämme, että maamme asukasluvu, pik-kulapsetkin mukaan laskien, on tällä hetkellä hieman yli 4 miljoonaa, tulee siitä henkeä ja nuppia kohden siis n. 3,75 kg.

On sitä siinäkin – juomista ! Ihan kerrakseen.

Ne väittävät valtion herrat, että kahvia saadaan kulumassa olevana vuonna vain 4 korttijakeluun. Eli siis 1 kg henkeä kohden.

Se ei ole paljon se. Ja nyt käy kova kahvikeskustelu yli puoluerajojen ja kautta Suomen. Kauppaviranomaisia neuvotaan yksimielises-

ti huolehtimaan siitä, että kahvi ei pääse maasta loppumaan. Useampia jakelua on saatava aikaan, muuten nousee kansa kapinaan.

Näistä kahviostoista päättää ja ratkaisee uuden Kekkoshallituksen viipurilaispoika, ministeri Penna Tervo.

Toivotaanpa nyt, että Penna osaa tämän kahviriidan ratkaista niin, että kaikki kahvin ystävät saisivat tätä himojuomaansa edes saman verran kuin viime vuonna.

Torpanpoika

*Kurkijokelainen
N:o 4/1951 lauantaina
tammikuun 27. p:nä*

Kadettikunta ry 90 vuotta

Suomen kadettiupseerien ja kadettien veljesjärjestö ja maanpuolustusaatteellinen yhdistys Kadettikunta ry juhlistaa 90-vuotista toimintaansa 27.1.2011 perinteisin sotilaallisin kunnianosoituksin Hietaniemen sankarihautausmaalla klo 09.00 ja kokoontumalla päiväjuhlaan Helsingin yliopiston juhlasaliin klo 14.00.

Kadettikunnan synty

Kadettikunta ry. on itse-näisen Suomen kadettikouluissa (Kadettikoulu, Merisotakoulu, Ilmasotakoulu) upseerin tutkinnon suorittaneiden upseerien ja Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskelevien kadettien vapaaehtoinen veljesjärjestö ja maanpuolustusaatteellinen yhdistys. Kadettikursseilta on valmistunut vuoden 2010 loppuun mennessä 10690 upseeria.

Suomen kadettikoulun ensimmäinen kadettikursi alkoi Helsingin Arkadiassa 25.1.1919 ja päättyi 31.3.1920. Kadettikoulun vuosipäivän juhlaan koontuneet ensimmäisen kadettikurssin upseerit perustivat Kadettikunnan 27.1.1921.

Kadettikuntaa perustettaessa olivat olosuhteet Suomessa varsin erilaiset kuin nykypäivänä. Suomi oli vastikään itsenäistynyt ja haki paikkaansa ja linjaansa suvereenina valtiona. Puolustusvoimien yleisjärjestelyt ja samalla myös upseeriston koulutus olivat vasta alkamassa ja asettumassa kehyksiinsä.

Silloinen Suomen upseeristo oli koulutukseltaan epäyhtenäinen ja koostui neljästä pääryhmästä:

- Venäjän vallan aikana koulutuksensa saaneista,
- itsenäisyyden alussa erilaisilla pikakursseilla koulutetuista,
- Saksassa koulutuksen saaneista jääkäreistä ja
- uusimpana ja nuorimpana ryhmänä Suomen kadettikoulun kasvateista.

Kadettikunnassa oli vuoden 2011 alussa runsaat 5300 jäsentä. Tämä merkitsee, että noin 75 prosenttia elossa olevista kadettiupseereista kuuluu Kadettikuntaan. Upseerin tutkintoa opiskelevat kadetit ovat myös Kadettikunnan jäseniä, joten Kadettikunnassa on jäseniä kadetista kenraaliin.

Pekka Kyytisen

POSTI-KORTIT

Talvikuvia:
• Pieni hiihtäjä
• Joulupuu
• Rekiäajelu

Hinta 1 €/kpl
+ postituskulut
Tilaa
toimituksesta

Kesäkuvat: • Kevätkirkko • Kesänuotalla • Aitan ovella
• Rantavaja Laatokalla • Elopellolla

Kurkijoen apteekit

Kurkijoelle tuli ensimmäinen apteekki 14.7.1875, jolloin apteekkari Gustaf Nyman siirsi Parikkalasta apteekkinsa Kurkijoelle. Tätä ennen piirilääkäri piti apteekkilaatikkoaan vuoteen 1870.

Apteekkari hoiti apteekkiaan oppilaan kanssa, minkä lisäksi hän syksyllä otti myös ”nuoren neidin oppilaaksi”.

Apteekki oli vuodesta 1877 Lopotissa, jossa piirilääkärikin asui. Apteekki muutti suurempiin tiloihin 1879 ja taas joulukuussa 1882 parempiin vuokratiloihin, jolloin pääsy apteekkiin oli nyt kadun puolelta. Vuonna 1884 syksyllä apteekkia korjattiin jonkin verran. Ainakin 1886 apteekki sijaitsi kirkonkylässä kauppias Räcköläisen talossa.

Kurkijoella ehti olla apteekkioikeuksien saajia apteekkareita kaikkiaan yksitoista Lopotissa ja kolme Elisenvaarassa. Näitä olivat alussa mainitun lisäksi

06.12.1881 Lemberg, Emil Julius

04.05.1883 Salenius, Frans Aleksander Valdemar

08.04.1887 Oppman, Georg Oskar Adolf

09.07.1889 Dahl, Johan Emil

16.10.1893 Rosenberg, Karl Aksel

23.03.1903 Allen, Oskar Johan

30.06.1908 Löfström, Lennart Ossian

Mm. 15.3.1912 apteekkioikeudet sai proviisori Paa-vo Hämäläinen. 13.4.1912 Hämäläinen oli saanut oikeuden perustaa haara- apteekki Elisenvaaraan mitä oikeutta jatkettiin myöhemmin 8.1.1915 tehdyllä päätöksellä.

Apteekkari Hämäläisen apteekin pito ei ollut helppoa. Mm. 13.2.1913 apteekki paloi. Se oli väliaikaisesti kolme kuukautta Erika Inkisen talossa Kauppakylässä ja siirrettiin sitten kesäkuun alussa kauppias Matti Hannosen taloon.

Apteekki paloi uudestaan 18.8.1915 kaikkein sisustoituneen, rohdosaineineen, samoin suurin osa kirjasto- ja myrkkyykirja kuitteineen ja apteekin tarkastuspöytäkirjat.

Apteekki sijaitsi 12.12.1915 pidetyssä tarkastuksessa omassa huoneistossaan Kauppakylän tontilla no 15 valtamaantien varrella.

Kun apteekkari Hämäläinen siirtyi apteekkariksi Pyhäjärvelle OL, apteekkioikeudet sai 31.10.1916 Orvar Juselius. Hän otti apteekin vastaan 21.11.1916 ja sai 5.12.1916 oikeuden pitää haara- apteekkia Elisenvaarassa. Juselius myi apteekin apteekkari Oskar Johannes Piroselle, jolle apteekkioikeudet siirtyvät 11.12.1924. Apteekki sijaitsi nyt Raholan kylässä Kurkijoen rannalla apteekkarin omistamassa talossa. Rakennuksen koko oli 42*17 m ja noin 1340 m³.

Kurkijoki evakuoitiin

Keskellä apteekki, oikealla kansakoulunopettajien asunto. Vasemmalla Mammalanmäen kallioita. Niiden kohdalla Turkulaisenniemi ja osuusmeijeri.

majärvelle, missä se avattiin 18.8.1840.

Päämajan sotilashallinto-osasto antoi 28.12.1941 apteekkari Piroselle luvan apteekin perustamiseen Kurkijoelle. Se avattiin 17.1.1942. Toiminta loppui 20.9.1944, ja lääkevaraston ilmoitettiin olevan varastoituna suurimmaksi osaksi Kurikan kirkonkylässä.

Elisenvaarassa toiminut Kurkijoen kirkonkylän apteekin alainen tilapäinen haara- apteekki, avattu 14.7.1908, ja muutettu lääkintöhallituksen päätöksellä 30.4.1912 haara- apteekiksi, sai sisäasiainministeriön päätöksellä 7.1.1921 perustaa itsenäisen apteekin Elisenvaaran rautatieaseman läheisyyteen. Ensimmäinen apteekkioikeus annettiin 23.2.1921 proviisori Ernst Czarnackille. Hän osti talon, jossa haara- apteekki oli sijainnut ja avasi apteekin 12.4.1921. Apteekkari Czarnackin kuoltua 10.6.1924 apteekki oli hänen alaikäisillä lapsillaan 31.12.1928 asti. Seuraavat apteekkioikeudet saivat 14.12.1928 Linnala, Assari Albin

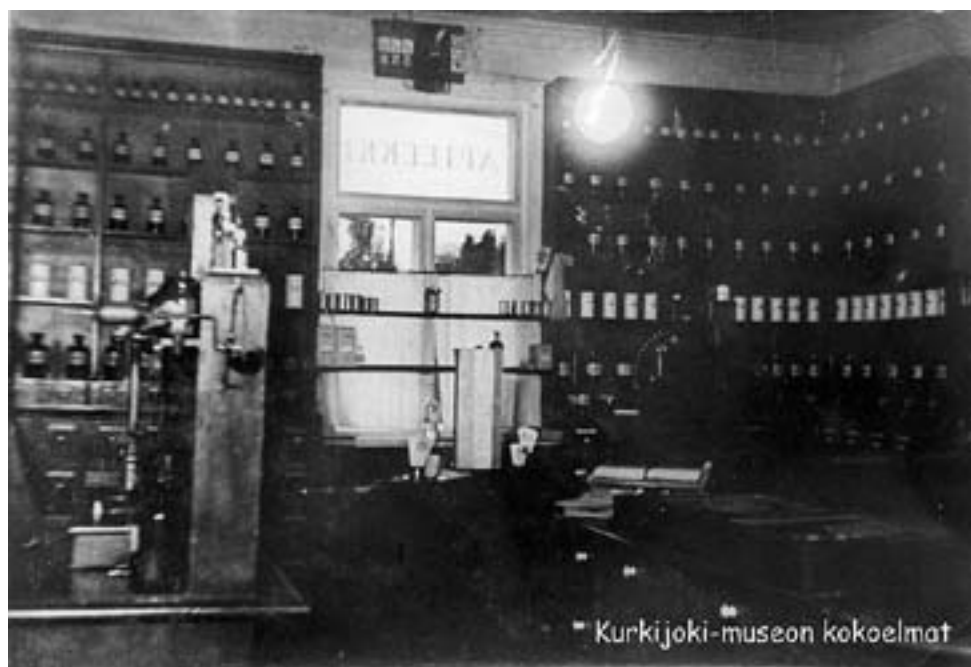
02.11.1939 Vierto, Oskari Henrik
Tilapäistä haara- apteek-

kia Elisenvaarassa pidettiin avoinna vain muutamia tunteja silloin, kun Hiitolan kunnanlääkäri piti vastaanottoa Elisenvaarassa. Kun haara- apteekki avattiin 1.8.1912, se oli avoinna joka päivä, paitsi joulukuussa 1914 vain kaksi kertaa viikossa. Hoitajana oli aluksi farmaseutti Aura Harlin ja 1.2.1913 alkaen proviisori Väinö Korhonen.

Elisenvaarasta onnistuttiin evakuoimaan rauhanteon jälkeen noin kolmannes kalustosta ja tavaravarastosta. Moskovan rauhan jälkeen apteekkari Vierto avasi apteekkinsa Haapamäellä 23.6.1940. Elisenvaarasta tuomillaan tavaroilla ja uudella kalustolla. Jo seuraavana vuonna 1941 Vierto sai Kannuksen apteekin apteekkioikeuden ja siirtyi sinne. Apteekkari Vierto sai 20.2.1943 lääkintöhallituksesta luvan lääkevaraston perustamiseen Elisenvaaraan. Lääkevarasto avattiin 1.4.1943 Mikrilän tien varrella Mäkitalon liiketallossa Honkasalon kahvilaa vastapäätä aseman lähellä. Lääkevarastossa ei ollut määräysten mukaisia tutkimusvälineitä, eikä siellä ollut koneita ja laitteita, koska niiden hankinnassa oli ilmeisiä ongelmia. Lääkevaraston toiminta on ilmoitettu lakanneeksi 1.8.1944.

Reino Kontulainen

Lähde (otteita):
”Menetetyt Apteekit”,
toim. Olli, Marcus

Kuvia Lopotin apteekista. Tunnistatteko yhdessä kuvassa olevat naiset?

Elisenvaaran pikkukirkon edustalla on äitienpäiväjuhlan yleisöä, ehkä keväällä 1939 Kuva on Tapio Nikkarin kokoelmasta ja ainoa tästä talosta. Löytyykö muita?

Oppilaat kantoivat pulpetit asemalta on Saimi Hukkasen kokoelmasta. Näin vain opettaja, oppilaat ja innostusta.

Saavanmäeltä, yhteiskoulun naapureita

Yhteiskoulun oppilaat vuonna 1942 syksyllä koulutalonsa portailla. Opettaja Saimi Hukkanen on yläreunassa. Oppilaat: alin rivi vas. Arto Hölttä, Terho Poutanen, Risto Romppanen, Esko Kylliäinen, Salme Taitonen, Aulis Karjalainen, Ritva Romppanen, Rauha Valkeapää, Raija Hanhineva, Kerttu Heinonen, Terttu Muukkonen, Jorma Pelli, Antero Sikiö, Kalevi Itkonen. Toinen rivi: Helmi Riihonen, Raili Pörsti, Inkeri Paukku, Irja Kononoff, Sirkka-Liisa Taskinen, Irma Kauppinen, Aino Kuosa. Kolmas rivi: Alli Äikää, Ritva Ylönen, Lempi Rasilainen, Airi Kylliäinen, Reino Veikkolainen. Takana: Kyösti Vanhanen, Saara Mäkelä, Airi Siira, Leo Tukia, Laila Ristolainen, Esko Talvela ja Erkki Rahiala. Poissa Mauri Itkonen. Kurkijoki-museon kuva no 679

Entisen Merran pajan luota Lopotin tieltä eroaa tie oikealle ja päättyy rinteessä talon pihaan. Tuon talon oli rouva Relander rakennuttanut ennen talvisotaa. Talossa oli ollut vuokralaisena mm hammaslääkäri. Rouva Relander ei itse ole koskaan asunut talossa, vaan asui talossaan ylempänä mäellä. Siellä oli talvisotaan saakka pihapiiri, jonka herrastalon tyylisessä päärakennuksessa Helliikki Mattlar kertoo lapsena vierailleen. Mitä rakennuksista oli jäljellä ja missä rouva Relander asui jatkosodan aikana Elisenvaarassa ollessaan, sitä Helliikki Mattlar ei tiedä. ”Hän vain ilmestyi sieltä mäeltä, hoikkana ja ryhdikkäänä”. Saimi Hukkanen asui tuohon aikaan talonsa kellari-osaan rakennetussa ”korsukodissa” samoin kuin tytär Helliikki lomiensa aikana.

Rouvien Relander ja Hukkanen tarmokkaan toiminnan tuloksena aloitettiin Elisenvaarassa yhteiskoulun ensimmäinen luokka syksyllä 1942 juuri tässä talossa. Oppilaita oli 34 ja ainoa opettaja oli Saimi Hukkanen. Helliikki, joka oli

ollut luokassa joskus valvojana, laski kuvasta oppilaat ja huomasi että yksi puuttui, Mauri Itkonen.

Koulua aloittaessa oli ollut puutetta kaikesta. Penkkejä oli lainattu lähitaloista ja osasta penkkejä oli tehty huojuvia pöytiä jatkamalla jalkoja rimoilla.” Kun pulpetit sitten vihdoinkin marssuissa tulivat, marssivat oppilaat asemalle ja kantoivat itse ne koululle”, kertoo Saimi Hukkanen koulun vuosikertomuksessa.

Saavanmäellä yhteiskoulun naapurina toisella puolella oli johtajatar Hukkasen talo. Pensaikon ja kasvi- maan keskellä näkyy vielä osia betonisesta kivijalasta ja kuvan oikeassa reunassa voi nähdä talon entisten rapujen jäänteitä. Aita ympäröi aluetta.

Rinne koulutalon alapuolella on paikoin hyvin jyrkkä ja siellä kasvaa komeita paksurunkoisia mäntyjä. ”Ne olivat kunnon puita jo silloin ennen” muistelee Helliikki kotirinnettään.

Seurakuntatalo, pikkukirkko, rukoushuone, saatiin Elisenvaaraan vihdoinkin vuonna 1938, monien vai-

Aukion päässä on nykyisin talo, joka on rakennettu entisen rukoushuoneen paikalle käyttäen osaa sen kivijalasta talon perustuksena. Koira haukkuu koko ajan niin, ettemme tohdi mennä lähemmäksi. Viereinen aidattu kasvimaata kuuluu ilmeisesti talon asukkaille Kuva ML

Saimi ja Helliikki Hukkanen kotiportaillaan ennen talvisotaa. Ovessa oli nimet Hukkanen ja Sorri. Kuva on Helliikki Mattlarin kokoelmasta

koululle, noin kilometrin matkan. Matrikkelin mukaan taustalla on yhteiskoulun raunioita. Kuva
itä pulpetin kantajia on vielä joukossamme. Voisitteko kertoa meille muistojanne koulusta, jossa oli

Relanderin talo on edelleen hyväkuntoinen ja näyttää asutulta. Portaankaidet
on säilyneet samanaikaisena kuin se oli suomalaisen aikaan. Kuva 2010 ML

heidän jälkeen. Se rakennettiin aivan Hukkasten naapuriin Pekka Kiiskin (Louhkan Pekka) lahjoittamalle tontille.

Uusi pikkukirkko oli heti ahkerassa käytössä. Hellikki Mattlar muistaa olleensa siellä häissä. Hän muistaa tilaisuudesta vain pienet morsiusneidot ja kauniisti koristellun salin.

Onko tiedossanne va-

lokuvia seurakuntatalosta? Muistaako joku teistä lukijoista käyneensä siellä? Olisi mukava kirjata muistiin jotain tietoja talosta, jota kauan kaivattiin Elisenvaaraan ja sitten ehdittiin käyttää vain vajaat kaksi vuotta. Tiedot ja kuvat, jotka palautetaan, voi toimittaa lehden toimitukseen.

Satoi taas muutaman tilan. Me jatkoimme matkaa

Kiiskin suuren hopeapajun ohi Miikunmäelle päin.

Kiitokset oppaallamme Riitta Sainiolle ja täällä kotona Hellikki Mattlarille monista tiedoista.

Tapio Nikkarille kiitos valokuvista.

Kuvia ja tietoja voi toimittaa tai soittaa Kurkijokelaisen toimistoon.

Marjaliisa Laine

Johtajatar Hukkasen talo oli yhteiskoulun toisella puolella. Talosta on jäljellä pensaikkosia
osia betonisesta kivijalasta ja portaista. Aidattu kasvimaahan laaja. Kuva on otettu mäeltä
päin, missä kivijalka oli matala. Lopotin tie näkyy omenapuun alapuolelta. Kuva 2010 ML

Haasteltiin ja päätettiin

Timo Rouhiainen

Pitäjäjuhlien valmistelut pitkällä

Kurkijoki-säätiön keskeisiä toiminnan muotoja ovat: Kurkijokelainen lehti, Kurkijoki museo, kotiseutumatkot sekä pitäjäjuhlat. Pitäjäjuhlissa tavataan, muistellaan, nautitaan mainiosta seurasta ja seurataan hyvää ohjelmaa. Joka vuosi järjestäjiä on jännittänyt kuinka paljon väkeä tulee. Vielä ei ole tarvinnut pettyä. Päivä- ja iltajuhlissa on ollut noin 350 kävijää. Ohjelmaa on pidetty hyvänä ja tulot ovat riittäneet kulujen peittämiseen.

Tämän vuoden juhlien yhtenä teemana on vuoteen 1941 liittyvät tapahtumat. Kotiinpaluu alkoi näyttää mahdolliselta kun Karjala vallattiin takaisin. Tähän ajanjaksoon liittyviä tapahtumia ja tunnelmia valotetaan juhlien ohjelmassa ja näyttelyissä.

Ohjelman runko on sama kuin parina viime vuotena. Lauantaina päivällä on kier-

toajelu ja käynti museolla, mahdollisuus pitää suku- tai muita kokouksia ja ruokailla Loimaan yhteiskoululla ennen iltajuhlaa.

Aiempaan tapaan sukututkijat ovat paikalla, on työnäytöksiä, vanhoja esineitä ja valokuvia.

Tarkoituksena on, että vieraat voivat tulla pitkin päivää ennen iltamia oman aikataulun mukaan.

Lapsille on lapsiparkki. 30 vuoden tauon jälkeen elvytetty säätiön nuorisotoimikunta järjestämään nuorille omaa toimintaa. Nuorten nurkassa kerrotaan nuorten Kurkijoen matkasta. Nuorten toiminnasta kerrotaan lehdessä myöhemmin lisää.

Juhlissa on paljon henkilöitä, joilla on omakohtaisia muistoja Kurkijoesta. Heidän tarinoitaan on tarkoitus tallentaa. Tähän liittyviä vinkkejä pyydän lähettämään minulle tai toimitukseen.

Sunnuntain ohjelma on perinteinen; aamulla kirkossa käynti, lounas, esitelmä ja päiväjuhla.

Juhlatoimikuntaa avustaa ensimmäistä kertaa omana yksikkönä Kalakurjet Martti Revon johdolla. Kalakurjet ansaitsevat kiitokset jo tässä vaiheessa. Järjestelyvastuun vuorovuosin kantaneet Loimaan, Vampulan ja Mellilän karjalaiset saavat yhden välivuoden lisää.

Vetoan juhlilla ahkerasti käyneitä ottamaan sukulaisensa, tuttavansa tai jälkipolvet mukaan. Juhlien yhteydessä on erinomaiset puitteet omien tilaisuuksien pitämiseen. Esimerkiksi Repo- sukuiset pitävät sukkokokouksensa juhlien yhteydessä.

Nähdään viimeistään
juhlissa

Timo Rouhiainen

timo.rouhiainen@propax.fi
041-438 2989

Timo Rouhiainen, oripää

Kurkijoki-säätiön hallituksen jäsen
Pitäjäjuhlatoimikunnan puheenjohtaja

Olen kasvanut maanviljelijän poikana Pöytyän kirkolla. Sukuni on isäni Reinon puolelta Raholasta. 1930 syntynyt isäni kävi koulun kirkonkylässä. Isoäitini Maria os. Veikkolainen oli kotoisin Rummunsuolta. Äitini Vuokko oli kotoisin nykyisin Turkuun kuuluvasta Kaksikerran saaresta.

Päästyäni ylioppilaaksi 1975 Elisenvaaran Yhteiskoulusta menin varusmieheksi ja jäin sille tielle. Puolustusvoimien palveluksessa olin lähes 30 vuotta. Palveluspaikkoina tutuksi ovat tulleet ilmatorjuntatykistö ja sotilasläänit Turussa, Pääesikunta Helsingissä, rauhanturvaamistehtävät Golanilla Israelin ja Syyrian välissä, kansainvälinen esikunta Kairossa, Yhdistyneiden Kansakuntien Päämaja New Yorkissa sekä esikuntatehtävät Belgiassa. Työtä kansainvälisissä tehtävissä helpotti Turun Yliopistossa suoritettu maisterin tutkinto poliittisessa historiasa ja kansainvälisessä politiikassa.

Jäätyäni eläkkeelle viitisen vuotta sitten aikaa jäi enemmän maatilan hoitoon yhdessä vaimoni Hannelen kanssa Oripään Juvankosken kylässä. Yritykseni Propax Agro Oy tuo Yhdysvalloista uutta maatalousteknologiaa edustavia koneita mm. Great Plains suorakylvökoneita ja LandPride ruohon leikkureita. Omilla kuorma-autoilla ajetaan rahtia Suomessa ja ulkomailla.

Lapset Sampo ja Salla ovat kiinnostuneet juuristaan ja käyneet isäni Reinon johdolla Kurkijoella.

Timo Rouhiainen sukunsa sijoilla
Kurkijoella kotiseutumatkalla 2009.

V-S :n karjalaisseurojen piiri vastaa Karjalaisten Kesäjuhlien järjestämisestä

Varsinais-Suomen karjalaisseurojen piirin seuroilla tulee olemaan vilkas kevätkausi.

Karjalaiset kesäjuhlat Turku 17. – 19.6.

Keskuspaikkana on Kupittaan puisto urheilukentät, stadion ja jäähalli on varattu

käyttöömme sekä Nuorisoliiton osalta Kupittaan lukio. Talkoolaisia tarvitaan; jos seuranne jäsenet ovat halukkaita tulemaan autamaan kesäjuhlille, niin ilmoita kevään aikana tai mahdollisemman pian heidän nimensä ja puh.numero sekä sähköpostiosoite aluevastaavalle Pirjo Salminen 040-5660803 tai pirjo.salminen@pp6.inet.fi.

Jokaiselle löytyy varminkin mielenkiintoista tehtävää. Toivomme karjalaisia saapuvan Turkuun runsain mitoin.

Piirin hallitus järjestäytyi ja toimihenkilöiksi valittiin: sihteeri Marjatta Valtonen puh. 050-5367377 marjattavaltonen@hotmail.com rahastonhoitaja Pirkko Vihanto puh. 050-3077046 pirkko.vihanto@gmail.com

Syyskokouksen valinnan mukaan puheenjohtajan nujaa hoitaa Mika Akkanen puh. 050-5590590 mika.akkanen@turku.fi ja varapuheenjohtajana toimii Kaarlo Kojo 02-4879386 kaarlo.kojo@elisanet.fi

Kevään toimintaa:

- Kevätkokous lauantaina 12.3.2011 klo 12 hallitus klo 11

- Piirin kirkkopyhä sunnuntaina 10.4.2011 Ruskon kirkossa klo 12 Jumalanpalvelus ja sen jälkeen soppaa.

- Piirin Perhetapahtuma sunnuntaina 28.8.2011. Paikka on avoin.

- Vuosikokous lauantaina 15.10.2011 alkaen klo 11.

Kyykkäkilpailu 5.2.2011 alkaen klo 10.

Paikka on Liedon Kyykkäkenttä. Ei ennakko ilmoittautumista.

Tule katsomaan tai osallistu kilpailuun.

Turun Karjalaisen Näyttämön, Turun Karjalakuoron ja kansantanssiryhmä Kruugan yhteisnäytös

"Evakot tulloot"

käsikirjoittaja Toivo Lyyra ja ohjaus Mira Niittymäki.

Turun Työväenopiston juhlasali sunnuntaina 13.2.2011 klo 14 ja 17

Lipun hinta 12 E; sisältää kahvit (ei väliaikaa, kahvitarjoilu näytösten välillä) Ennakkovaraukset: Eeva-Liisa Kinnunen puh. 041-506 6761 Pirjo Penger, pirjo.penger@gmail.com; Helena Aro helena.aro@pp6.inet.fi

Pitäjäinfoon kaivataan esittelijöitä

Turun Karjalaisilla Kesäjuhlilla on viimevuotiseen tapaan lauantaina ja sunnuntaina 18.6.-19.6. avoinna luovutetun alueen pitäjät esittelevä infopiste. Infopisteeseen tarvitaan henkilöitä vastaamaan kävijöiden kysymyksiin, opastamaan heitä ja antamaan heille neuvoja ja vinkkejä. Myös sukuseurat ja pitäjälehdet ovat mukana infopisteessä.

Esittelijäksi tulevan pitää osata etsiä netistä perustietoa pitäjästä tai hänellä tulee muuten olla laajalti tietoa luovutetun alueen pitäjistä. Toiveena on, että kaikki esittelijät pystyvät opastamaan oman pitäjänsä lisäksi muistakin luovutetun alueen pitäjistä kiinnostuneita

kävijöitä. Esittelijän tulee osata opastaa kyselijä tiedon lähteille sekä vinkata joitain tahoja, josta saa lisätietoa: ao. pitäjän sivut, Karjalan kartat ym. Pitää myös osata neuvoa ottamaan yhteyttä pitäjaseuraan, paikalliseen yhdistykseen tai johonkin henkilöön.

Työvuorot järjestetään muutaman tunnin jaksoissa. Esittelijöiden käytössä on tietokoneet.

Esittelijäksi ilmoittautuvia pyydetään ottamaan yhteyttä Maijaliisa Kalliomäkeen maijaliisa.kalliomaki@mbnet.fi tai Anna-Maija Nurminen-Lempiseen am.nurminenlempinen@gmail.com, puh 050 500 3566.

Rippikoululaisten luettelo löytyi

Elsa Koskinen (ent. Kempinen) tuli toimitukseen kädessään vihertävä kirjanen, jonka kannessa loistivat olympiarenkaat ja niiden alla teksti: XII OLYMPIA, HELSINKI, 20.7.-4.8.1940. Silloinhan niiden olisi pitänyt olla - Olympialaiset Suomessa.

Muistot!

Jos muistaa mua tahdot ja mä sen ansaitseen niin säilytä nämä rivit ain yli vuosien.

Rippikoulussa
13/4 - 1942
Eräs

Kirjan sisältä löytyvä teksti ei kuitenkaan liity urheiluihin, vaan Kurkijoen rippikouluun. Kirjasta löytyvät kaikki 7.4.-26.4.1942 pidettyyn rippikouluun osallistuneiden nimet ja kotikylät, ne Elsa Koskinen on kirjannut rippikoulun aikana. Kirjasta löytyy kaikkiaan 53 nimeä, kuvassa näkyy 45 rippikoululaista.

Kirjasta löytyy liki 60 muistokirjoitusta, liki kailta rippikoulutytöiltä ja lisäksi Pastori Silvennoiselta ja ainakin Elsan siskolta. Muistoissa tulee elävästi esille nuoruus, rippikoulun sanoma ja liittynnekö sota-aikaan isänmaallisuus.

Muisto Elsalle!

Jos pieninkin töistäsi kenties on maallesi voitto uus.
Se sulle sankarityö on ja kuolemattomuus.

K:joella 9/4 1942
Aino Lukka

Ei mikään niin voi virvoittaa
En muusta iloani saa
Ei autuutta saa suurempaa
Kuin minkä Jeesus lahjoittaa.

Kurkijoki 22/4 1942
Toivo Silvennoinen

Kiitoksia kaikille tiedoja antaneille Elsa Koskiselle, Helmi Tukialle, Hellä Rantalalle, Annikki Suvitielle ja Martta Vaaralle.

Elsalle!

Jos joskus ruskon laskiessa murhe painaa mieltäsi, niin muista, että poistuu pois pilvinenkin yö.

14/4 -42
Aune Veijalainen

Muisto

Elä aina ilossa ja onnen unelmissa, tää on muisto rippikoulusta ja toive tulevista.

K:joella 10/4 42
Vierustoveri Aili M.

Istumassa 1. rivi vas. Mirjami Heinonen, Helmi Tukia, Irja Kontulainen (Ojanen), Sylvi Heikkinen, Annikki Kojo (Suvitie), Helvi Koho, 2. rivi Elsa Jakonen (Salminen), Martta Hamunen, Aino Martikainen, Eila Pölkki, Anna Vaitinen?, Anna Salakka. Seisomassa 1. rivi: Pastori Silvennoinen, Helmi Nenonen, Elsa Ijäs, Sirkka Lukka, Tyyne Nurmi, Aili Silvennoinen (Laine), Senja Hongell, Elsa Hartikka, Lahja Vento, Sylvi Tanskanen, Hilja Pitkänen, Irja Torvinen, Hilja Helenius, Ella Heikinmaa, Martta Kiiski, Aune Veijalainen (Niskanen), Hilka Asikainen (Kontulainen), Aino Veikkolainen (Riikonen), Aune Kuntsi Tanskanen), Anna Ijäs?, 2. rivi Anna Löyhkö, Aili Miikkulainen, Elsa Kempinen (Koskinen), Enni Tiainen, Anna Sonne, Kyllikki Rämänen, Lyyli Ronkainen, Aune Valkeapää, Aili Veijalainen, Hilja Kesseli, Sulevi Vanttinen, Eila Heinonen, Esteri Koho, Aune Laukkanen
Kuvasta puuttuvat luettelossa mainitut: Aino Lukka, Eila Möltsi, Elsa Kontulainen, Helga Kalin, Annikki Taivassalo, Eeva Kiiski Maija-Liisa Merta ja Hilka Vuorinen
Elsa Koskisen rippikoululuettelossa ei ollut mainittuna Hilja Kaski-nimeä, jonka viime lehdessä mainittiin olevan numero 9 takarivissä.

Venäjän maakauppakielto puhuttaa laajasti Vastavuoroisuus vaatimuksena

Venäjän presidentti Dmitri Medvedevin 9.1.2011 julistama maanostokielto Venäjän raja-alueilta on aiheuttanut vilkasta keskustelua sekä suomalaisten poliitikkojen että tavallisten kansalaisten keskuudessa. Keskustelupalstoilla sanojen säilä on ollut paikoin kärjekästäkin.

Nootti Suomesta Venäjälle

Suomi lähetti asiasta nootin Venäjän ulkoministeriölle. Ulkoministeri Aleksander Stubb kertoi, että nootissa pyydetään Venäjää täsmen-tämään, mitä heidän kieltonsa myydä maata ulkomaalaisille raja-alueilla merkitsee sekä lisäksi mitä myyntikielto merkitsee niille suomalaisille, jotka omistavat maata raja-alueella. Ulkoministeri itsekin kertoi saaneensa tiedon myyntikiellosta tiedotusvälineiden kautta.

Venäjällä maata omistaa pieni määrä suomalaisia, oletettavasti joitakin kymmeniä kauppiaita on solmittu. Useimmat suomalaiset ovat vuokranneet maan ja omistavat tai vuokranneet sillä olevan rakennuksen.

Kansanedustajat vaativat vastavuoroisuutta

Venäjän maanostokielto koskee 380 raja-aluetta

Kansanedustaja, Karjalan Liiton puheenjohtaja Markku Laukkanen vaatii maakauppojen vastavuoroisuutta viisumivapauden ehdoksi.

kaikilla Venäjän rajoilla. Kansanedustajat Markku Laukkanen (kesk.) ja Pertti Salolainen(kok.) vaativatkin, että Suomen ja Venäjän väliset maakauppa-asiat pitäisi siirtää käsiteltäväksi EU-tasolla, koska maanostokielto koskee myös muita EU-maita Venäjän raja-alueilla.

Kumpikin kansanedustaja vaatii maakauppoihin vastavuoroisuutta. Karjalan Liiton puheenjohtajana toimivana Markku Laukkanen laittaisi selvityksen alle myös, voitaisiinko venäläisten maakauppoja Suomessa rajoittaa siihen asti, kunnes vastavuoroisuus toteutuu. Venäläisten kiinteistö-

kaupat estettävä! otsikoi kansanedustaja Pertti Hemmilä (kok) kirjoituksensa Auranmaan Viikkolehdestä 21.1.2011. Hän on huolissaan myös venäläisten tekemistä maakaupoista Suomen strategisesti tärkeiden alueiden läheisyydessä, kuten ilmavoimien koelentokeskuksen, viestikoelaitoksen, lentosotakoulun, ilmavoimien esikunnan ja tutka-aseman läheisyydessä. ”Suomella ei ole mitään velvollisuutta sallia kiinteistöjen myyntiä EU:n ulkopuoliselle tahoille”, hän kirjoittaa ja perää lainsäädännön kehittämistä, jotta rajoituksia voidaan asettaa EU:n ulkopuolisten maa- ja kiinteistökaupoille.

Presidentti Tarja Halonen vieraili 20.1.2011 Ylen Ykkösaamussa ja kertoi tienneensä jo pitkään, että ”tällainen on tulossa”. Presidentti ei kuitenkaan halua rajoittaa venäläisten omistusoikeuksia ja maanostamista Suomessa. Presidentin mielestä asia on mutkikas ja hän uskoo, että seurauksena on pitkä väentö Venäjän kanssa.

Mielenosoitus eduskuntatalon edessä

Venäjän maanmyyntikieltoasetuksen vuoksi Aluepalautus ry järjesti mielenosoituksen eduskuntatalon

edessä 20.1.2011. Parituntisen mielenosoituksen aikana järjestäjien puheilla kävivät kansanedustajat Juha Mieto(kesk) ja Timo Kalli(kesk). Sen sijaan ulkomaankauppa-ministeri Paavo Väyrynen (kesk) kiirehti ryhmän sivuitse haluamatta kommentoida asiaa.

Mielenosoituksessa vaadittiin suomalaisille vasta-vooroista maa-alueiden osto-oikeutta Viipurin läänin, Kuusamoon, Sallaan, Petsamoon ja Suomenlahden ulappasaarille. Kannanotossaan järjestö muistutti myös pakkoluovutettujen alueiden omistusoikeuden säilyneen entisillä suomalaisilla omistajillaan.

Facebookissa kiinnostuksensa mielenilmaukseen oli ilmaissut 2000 henkilöä.

Monia karjalaistaustaisia on huolettanut myös kotiseutumatkailun tilanne tulevaisuudessa, merkitseekö raja-alueiden leventäminen rajoituksia myös matkailurintamalla.

Viime vuonna osa kurkijokelaismatkalaisista yllättyi kun ennen avoin Haapavaaran kylä oli luokiteltu rajavyöhykealueeksi, jonne piti hakea Sortavalasta.

HS

Itärajamme takana maata ei myydä ulkolaisille

Venäjän presidentti allekirjoitti lain, joka kieltää venäläisen maan myymisen ulkomaalaisille kaikkialla rajojemme lähialueilla. Herää kysymys: miksi? Mitä tällä kiellolla oikein ajetaan takaa ja mihin tämä kielto oikein johtaa? Haluavatko venäläiset nämä raja-alueet olevan vapaana mahdolliseen puolustuskäyttöön? Olisi muiltakin tämän lehden lukijoilta hyvä saada arvioita edellä oleviin kysymyksiin.

Itänaapurimme kansalaisille on myyty maata täällä Suomessa jo vuosikausia ja omittuinen ”sattumako” lienee, että hyvin monet maakaupat ovat syntyneet meidän sotilasalueidemme lähetyiltä! Tämä tällainen yksisuuntainen kaupankäynti pitäisi ehdottomasti lopettaa, koska suomalaisille ei myydä maata Venäjällä, niin samanlaisiksi tilanne pitää tehdä myös meillä! Tämä pitää tehdä selväksi venäläisille. Toivottavasti

tulevalla ulkoministerimme vierailulla asia uskaljetaan esittää riittävän selkeästi naapurimme johtoportaalille. Neuvostoliitto aloitti viimeiset sodat ja aikaansai suurta tuhoa pommituksillaan myös ympäri Suomea raja-alueista puhumattakaan ja kymmenien tuhansien ihmisten kuolemat ja vammautumisesta. Taisteluiden seurauksena se valloitti Karjalassa alueen, jonka pohjoisrajana oli pyöreästi linja Vuoksi – Viipurin pohjoispuoli. Yleensä on sodan loputtua häviöjää joutunut luovuttamaan vain valloitetut alueet. Meille suomalaisille kävi toisin! Jouduimme suuren ryöstön uhreiksi ja meidät pakotettiin antamaan paljon enemmän, sillä yksi kolmasosa oli valloitetua aluetta ja kaksi kolmasosaa ryöstösaalista!

Menetimme kokonaan valloittamattoman Laatokan Karjalan ja vielä Petsamon, osia Kainuun ja Ilomantsin tienoilta sekä suuren mää-

rän Suomenlahden saaria. Kaiken kukkuraksi tuli maksettavaksi valtavat sotakorvaukset, jotka yhteen junaan lastattuina muodostaisi junan, jolla olisi pituutta yli kolme kertaa Suomen pituus, siis pitkälti yli 3000 km.

Normaalijärjellä ajatellen korvausten maksaminen olisi kuulunut Neuvostoliitolle, sillä he aloittivat sodat! Nyt näiltä ryövätyiltä alueilta suomalaiset ostavat puuta teollisuudellemme. Ja näköjään löytyy kovin sinisilmäisiä kotiseuturakaita suomalaisia, jotka ostavat myös maata noilta edellä mainituilta alueilta. Ostaisivat myös edelleen, mutta ei enää myydä! Siksi pitää Suomessa saada mitä pikimmin aikaan laki, jolla kielletään maamme myymisen venäläisille niin kauan, kunnes vastavuoroisuus toteutuu.

Eino Vepsä

Kurkijoelta nykypäivään CD-ROM

5€

Kurkijokea monipuolisesti käsittelevä vuonna 2005 ilmestynyt multimediaromppu nyt pysyvästi alennettuun hintaan.

5 kpl jäljellä

Nouda tai tilaa Kurkijokelaisen toimituksesta:
Koulukuja 7, 32200 Loimaa
p. (02)762 2551 tai 050 5213 336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi www.kurkijoki.fi

Sukututkijoiden kynästä

Kanttori Heikki Miettinen kyselee tietoja lapsilta lukukinkereillä. Valokuva: Pekka Kyytinen

Kylänmies valvoi kinkeripiirin siveyttä

Edellisessä kokouksessa käytiin läpi Kurkijoen ja Hiitolan papisto aikakirjojen alusta viime sotiin asti. Sen jatkeena oli tämän 20.1. pidetyn kokouksen keskusteluteemana hengellinen toiminta kylätasolla.

Kurkijoen kylissä yleisin hengellinen toimintamuoto oli pyhäkoulu. Todennäköisesti kaikilla lapsilla oli mahdollisuus käydä vähintään naapurikylän pyhäkouluissa. Kattavaa tietoa ei ole kerättyä kirkon ja pappien tilastoissa. Kurkijoen historioteokset sisältävät pyhäkoulujen toiminnasta ja pyhäkoulun opettajina toimineista lähinnä kylälaisten muistitietoa. Sanomalehti-ilmoitusten perusteella voi päätellä, että toiminta oli kuitenkin seurakunnan tukemaa ja valvomaa: esim. v. 1908 suoritettiin kaikissa Kurkijoen kylissä ”pyhäkoulutarkastus”

Kinkerit, lukukinkerit, lukuset eli kirkon pitämät

kristinopin osaamisen ja ymmärtämisen sekä lukutaidon kuulustelut olivat yleisiä vielä muutama vuosikymmen sitten. Kurkijoen kylistä on vain harvoja mainintoja niiden pidosta. Kansakoulujen yleistymisen myötä niiden merkitys väheni, joskin niitä vielä ennen sotia pidettiin. Kinkerien luonne muuttui papiston suorittamasta kuulustelusta hartaustilaisuudeksi ja hengelliseksi keskusteluksi.

Todettiin, että lähteissä esiintyvä ”kylänmies” -nimitys tarkoitti Karjalassa kinkeripiireittäin nimettyä henkilöä, jonka tehtävänä oli valvoa ja raportoida kylälaisten elämän siveellisyyttä.

Herätysliikkeiden maallikkosaarnaajat kiersivät kylissä

Herätysliikkeiden vaikutukset näkyivät myös Kurkijoen hengellisessä elämässä.

Maallikkosaarnaajia kulki monissakin kylissä. Tiedot siitä keitä nämä olivat, ovat varsin puutteelliset. Tunnetuinta on Särkijärven kylän monipuolinen hengellinen elämä. Jaakkimasta 60-vuotiaana Särkijärven Kiiskien taloon muuttanut Juhana Kiiski (Rauhalan Kiiski) oli kansan suussa nimetty ”Särkijärven rovastiksi” ja Matti Kyytinen ”Särkijärven kappalaiseksi”. Oman kylän hengellisen elämän ylläpitämisen lisäksi molemmat toimivat myös kiertävinä maallikkosaarnaajina Kurkijoen muissa kylissä.

Muulla maassa ainakin osa herätysliikkeistä oli syntynyt erilaisista linjanäkemyksistä ja uskonnollisista tarpeista verrattuna luterilaisen kirkon toimintaan. Matti Kyytisen pojanpojan tuntemuksen ja myös tyttärenpojan muistitiedon mukaan Matti Kyytisen tarve julistaa sanaa ja pitää talossaan usein uskonnolli-

sia kokouksia ja tilaisuuksia kyläläisille johtui hänen hartaasta uskostaan. Aina-kin yllä mainituilla kahdella maallikkosaarnaajalla oli Kurkijoen papiston varaukseton tuki. Linjaristiriitaa ei ollut.

Pitkä tiematka kirkolle, varsinkin kesäaikana, nosti kylissä esille tällaisia tarpeita. Joidenkin kylien kohdalla myös pyhäkoulujen pitämisen pontimena on ollut sama peruste.

Yhteistyötä viritellään

Ryhmä keskusteli myös yhteistyön tarpeesta naapuripitäjien sukututkimuksen harrastajien kanssa. Ihmisten ja perheiden muutoista kunnasta toiseen ja avioliitoista eri kunnista olevien henkilöiden välillä saadaan kyllä tietoa kirkonkirjoista. Sukututkijoiden ulottuvilla on suvuista ja ihmisistä myös muistitietoa, muisteluksia, artikkeleita, uutisia yms. Kuitenkin tietojen

vaihto, mahdollisesti laajempikin yhteistyö eri kuntien sukututkijoiden ja tutkijaryhmien välillä voisi olla kaikille hyödyllistä.

Teemaan liittyen sovittiin seuraavan kokouksen valmistautumistehtäväksi Kurkijoen ja Hiitolan sukujen ”verisiteet” Jaakkiman ja Lumivaaran suuntaan. Niitä käsitellään seuraavassa kokouksessa 17.2.2011 klo 18.

Hiitolan-Kurkijoen sukututkimuspiiri

Pyhäkoululaisia ja heidän opettajiaan Elisenvaarassa.

Viitelöiden pehmeitä käsitöitä

Vanhoista käsitöitä viitelöintiin sain tutustua erään käsityöntaiteijan opastuksella, kirjoittaa Annikki Poutanen. –Tämä vanha, karjalaiseksin mainittu käsityötapo, jossa työvälineinä ovat omat sormet ja apuna sopivan mittaiset tikut, vaikutti ensin erittäin monimutkaiselta, mutta kun jonkin aikaa harjoitteli, niin lopputulos on hauskan ruudullinen ja erittäin notkea ja pehmeä, hän jatkaa kirjoitustaan ja kannustaa muitakin kokeilemaan.

Viitelöinti on viikinkiajalta asti tunnettu käsityötekniikka. Viikinkiaikaisista malleista ovat säilyneet mm. hiusverkot ja myssyn malli. Tietoja viitelöintitöistä löy-

tyy niin itäisestä kuin läntisestäkin Suomesta.

Viivi Merisalon kirja: Nauhoja, saattaa löytyä vielä kirjastoista, vaikka painos onkin jo vuosia sitten loppuunmyyty. Merisalo kirjoittaa, että entisaikaan hirsituvassa viitelöintiloimi viritettiin hirsien rakoihin lyötyihin vaarnoihin. Niitä saattoi tarvittaessa siirtää ja keskeneräinen työ ei ollut tiellä, kun se roikkui tuvan seinässä.

Paikoin on käytetty myös erityistä kutomatinettä, johon loimi on pingotettu.

Viitelöinnissä tikkua hyväksi käyttäen loimesta poimitaan viriö siten, että loimilankoja kierretään verkkomaisesti toistensa

ympäri. Tarkempia työtapo-ohjeita löytyy edellä mainitusta kirjasta sekä internetistä mm: www.inkinen.info/lehdet/1997/kiss1997s18.html, <http://www.regia.org/sprang.htm>

Viitelöinnillä voi valmistaa myssyjä, kaulaliinoja, erilaisia nauhoja ja vöitä. Tekniikkaa on käytetty myös pitsitöiden tekemiseen, suurissa koristeellisissa pitsitöissä verkkorakenne korostaa pitsin koristeellisuutta.

Työtavasta johtuen valmistuva pinta on verkkomaisen joustava, johon loimi muodostaa vinoraitaisia ja kiilamaisia kuvioita. Kuvioita saadaan luomalla toimitilangat tietyssä järjestyksessä.

Annikki Poutasen viitelöintityö muodostuu vinoraita- ja vinoneliökuvioista. Kuva: Annikki Poutanen.

Lukijoilta

Allekirjoittanut lähettää Keski-pohjanmaa – lehdestä poimitun kirjoituksen, jonka luin hämmästyneenä, että jo oli aikakin tuoda salaisuudet julki, kun on kysymyksessä Karjalan palautus.

Kirjoittaja on hyvin tunnettu yleisen osaston kirjoittaja. Kirjoituksesta käy selville suuri, sanoisinko skandaali heimoamme kohtaan ja nyt haluaisin sen julkaistavaksi Kurkijokelaisessa.

Kuten kirjoituksesta käy selville on asianomaiset tehneet moraalisen rikoksen Karjalan heimoa kohtaan ja suureksi häpeäksi heille itselleen.

Jos mikä, niin Kurkijokelais-lehti on velvollinen paljastamaan asian.

Pauli Teräntö

Suomettunut Suomi

Suomi on maa, jossa väärän vallan käyttöön tai jopa rikokseen syyllistynyttä kritisoivat henkilöt leimataan populistieiksi. Asemastaan riippuen valtaansa väärinkäyttäneet saavat päätöksiä salaisiksi – jopa neljäksikymmeneksi vuodeksi. Hallintoa analysoiva, valtavirrasta poikkeava ajattelija joutuu itse arvostelun kohteeksi. Saako avoin demokratia toimia näin?

Finnairin ex-liikenneelentäjä, KTT Heikki Urmas paneutuu kirjassaan ”Raadolliset toverit ja vallan väärinkäyttäjät” suomettumisvaivaan. Yrittäjien ex-työsuhdejuristi Kauko Parkkinen analysoi kirjan sisältöä Karjalan Kuvalehdessä 4/2010. Lehden mukaan Uolevi Raade sanoi kirjeessään Urmakselle,

että vallan huipulle nousseet tyyperit käyttäytyvät ikään kuin he olisivat kaikkien yhteiskunnan lakien yläpuolella.

Totuudella on taipumus liikerrellä esiin. Vaikka kirjan joistakin tapahtumista on kulunut jo aikaa, sisällön merkitys ei ole väljähtynyt. Räikeä esimerkki vallankäytöstä on Karjalan palautuskysymys. Neuvostoliitto ja Venäjä tarjosivat Karjalaa takaisin. Presidentti Koivisto lähetti Pertti Paasion Moskovaan kertomaan, ettei Suomi halua Karjalaa ja Holkerin kertomaan eduskunnalle, ettei asiasta saa puhua. Virallinen Suomi peittelee kannanottojaan julkisuudelta. Tohtori Heikki Urmaksen mukaan ulkoasianvaliokunnan olisi pitänyt päättää lähtee

Paasio Moskovaan ja mikä on viestin sisältö.

Pakon edessä tai ei Suomi häväisi väärillä sotasyllisyys-tuomioilla itsensä maailman silmissä. Itse itsensä syyllistänyt ei voi vaatia vallattuja alueita takaisin. Väärä vallankäyttö jatkuu, jos tuomioita ei pureta. Bjarne Kallis teki ansiokkaasti lakialoitteen sotasyllisyystuomioiden purkamiseksi. Vallan väärinkäyttäjät leimaavat tuomioiden purkuvaateenkin populismiksi.

Valtamedia ei halua julkaista Heikki Urmaksen paljastamia asioita. Pimittäköö sen kansalta kohteliaisuusyistä presidentti-instituutiota kohtaan vallankäyttäjien kyseenalaisia tekoja? Urmaks kirjoittaa, ettei Koivisto olisi saanut ratkaista asioita yksin, koska SDP:n sisäpiiri tiesi hänen

asennoitumisensa KGB:hen. Vuonna 2007 Koivisto kielsi, ettei mitään keskusteluja Karjalasta oltu edes käyty.

Virkakoneiston tulee taata kansalle lainmukainen oikeusturva. Kuitenkin lainkäyttäjät lipsuvat totuudesta.

Ei ole harvinaista, että he käyttävät lakia vastoin sen tarkoitusta eikä sitä saisi arvostella. Kertoessaan ”virallisen” päätöksen tiedotusvälineet joutuvat osallistumaan lain ja vallankäytön uhrin leimaamiseen ja näin he lyövät lyötyä taaten väärän vallan käytön jatkumisen.

Alpo Ylitalo
kaupunginvaltuutettu (ps)
Kokkola

Suomenlahdelta Laatokalle

suurteos Viipurin Karjalan 1500- ja 1600-luvun historiasta

Teos käsittelee Viipurin läänin aluetta 1530-luvulta vuoteen 1710.

Aikaisemmin sarjasta ovat ilmestyneet osa 1 Karjalan synty (2003), osa 2 Viipurin linnaläänin synty (2004) ja osa 6 Karjala itärajan varjossa (2010). Teossarjan kustantajia ovat Karjalan Kirjapaino Oy ja Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiö.

Kuusiosaisen suurteossarjan Viipurin läänin historian kolmas osa Suomenlahdelta Laatokalle on ilmestynyt Karjalan Kirjapaino Oy:n kustantamana joulukuussa 2010. Teoksen ovat kirjoittaneet professori Kimmo Katajala, dosentti Antti Kujala ja fil. tri Anssi Mäkinen. Se kattaa Viipurin linnaläänin vaiheet 1530-luvulta vuoteen 1710, eli kirjan valmistuminen

ajoittuu tasan 300 vuotta sen jälkeen, kun venäläiset miehittivät Ruotsin Karjalan ja monisatavuotinen ruotsalaisvalta Viipurissa päättyi. Tätä dramaattista muutosta edelsi kuitenkin pitkä valtionrakennuksen ja yhteiskunnallisten muutosten kausi, jota nyt julkaistavassa kirjassa kuvataan monesta eri näkökulmasta.

Keskiaika päättyi Ruotsin valtakunnassa kuningas Kustaa I:n valtaannousuun vuonna 1523 ja Viipurin läänissäkin viimeistään vuosikymmen myöhemmin, vuonna 1534, kun Viipurin linnan ja linnaläänin viimeisen lääninherra menetti asemansa. Kustaa-kuninkaan ja hänen poikiensa valtionrakennus tuntui linnaläänin asukkaiden arjessa lisääntyneinä veroina ja muina rasituksina. Myös selkka-

ukset venäläisten kanssa yleistyivät, kun myös nämä pyrkivät vakiinnuttamaan ja laajentamaan valtaansa Karjalan rajamailla. 1500-luvun loppupuoliskoa leimasivatkin Ruotsin ja Venäjän väliset sodat, joiden runtelemaksi myös Viipurin linnalääni joutui.

Sotatuhojen ja pakolaisuuden pahoin autioittaman Viipurin Karjalan asema muuttui vuonna 1617 Stolbovan rauhassa, jossa Ruotsi sai Käkisalmen läänin ja Inkerinmaan. Vanhalle rajaläänille koittivat rauhallisemmat ajat, kun sen ja Venäjän välissä oli uusia voittomaita. Sodan ja sotaväenotot eivät kuitenkaan loppuneet, vaan Ruotsi lunnasti 1600-luvulla taistelukentillä kerta toisensa jälkeen asemansa nousevana suurvaltana. Tykinruoksi

tarvittiin runsaasti myös Viipurin Karjalan miehiä, erityisesti kun voittomaiden epälojaliksi pelättyä väestöä ei uskallettu rasittaa väenotoilla. Lisäksi luonnonolot koettelivat karjalaisia, kun ns. pikku jääkauden viilentämä ilmasto aiheutti toistuvia katoja, jotka huipentuivat aivan 1600-luvun lopun suuriin kuolovuosiin. Niistä Viipurin Karjala ei ehtinyt toipua ennen suurta Pohjan sotaa, jossa Ruotsi menetti Karjalan Venäjälle.

Suomenlahdelta Laatokalle tarjoaa kattavan kokonaiskuvan uuden ajan alusta koko kaakkoisessa Suomessa. Rakentumassa olleen uuden ajan valtion ja rajaseudun historiaa – Viipurin Karjalan 1500-lukua – seuraa teoksessa kuvaus 1600-luvun suurvalta-ajan rasituksista sekä luterilaisen

ja ortodoksisen maailman kohtaamisesta Käkisalmen läänin ja Inkerinmaan voittomailla. Uuden ajan alussa Ruotsin valtakunta otti alueensa entistä tiukemmin kontrolliinsa ja kurottautui samalla, kirjan nimen mukaisesti, merellisiltä Suo-

menlahden rannoilta Laatokan Karjalan sisämaahan, vanhoille ortodoksien maille, joista näin saattoi myöhemmin tulla osa Suomea ja suomalaista Viipurin lääninä.

Uusi erä! Koot S-XXL

KURKIJOKI t-paidat

15 €

Tilaa Kurkijokelaisen toimituksesta:
Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
Puh. (02) 762 2551 tai 050 521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Eskon puumerkki

KILPAILU

"Lottien ja pikkulottien toimintaan liittyviä muistoja"

Kilpailu on kaikille avoin. Voit kirjoittaa tai koota omia tai sukulaisesi muistoja tai perustaa esityksesi historiallisiin asiakirjoihin yms.

Sarjoja on kaksi:

I sarja: Kirjoituskilpailu

- kirjoituksen pituus n. 2 liuskaa tai n. 4000 merkkiä
- kirjoitus voi olla kirjoitettu tietokoneella, kirjoituskoneella tai käsin

II sarja: Kuvakertomus aiheesta

- korkeintaan 10 kuvaa kuvatekstein
- kuvakertomuksen voi toimittaa CD:llä tai muistitikulla tai kuvina ja koneella/käsin kirjoitetuin kuvatekstein, jotta kuvakertomus voidaan julkaista lehdessä.
- kuvakertomukseen toivotaan mukaan alkuperäiset kuvat, jotka palautetaan.

Palkinnot:

- I-sarja: 1. palkinto 200 €
2. palkinto 100 €
3. palkinto kirjallisuutta

- II-sarja 1. palkinto 200 €
2. palkinto 100 €
3. palkinto kirjallisuutta

Kilpailutyöt palautetaan Kurkijokelaisen toimittamiseen 31.5.2011 mennessä suljetussa kirjekuoressa nimimerkein varustettuna, kuoren sisälle laitetaan toinen suljettu kirjekuori, jossa henkilön yhteystiedot. Voittajan valitsee Kurkijoki-Säätiön hallituksen nimittämä raati ja voittaja julkistetaan Pitäjähallilla Loimaalla 14.8.2011. Kurkijokelainen - lehdellä on kilpailutöiden julkaisu-oikeus.

Lisätietoja: toimitusneuvoston puheenjohtaja Jaakko Taitonen, puh. 040-5352514, jaakko.taitonen@gmail.com, toimitussihteeri Helena Sulavuori, puh. 050-5213336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Kurkijoki-Säätiö Aune Niskasen muistorahasto Kurkijokelainen

Karjalaisille tutut lanttu ja nauris valittiin Vuoden vihanneksiksi 2011

Lanttu ja nauris on valittu Vuoden Vihannekseksi vuonna 2011. Ne ovat kuuluneet suomalaiseen perusruokavalioon jo pitkän ajan. Naurista syötiin meillä jo ennen ajanlaskun alkua. Lanttu on syntynyt keskiajalla nauriin ja kaalin risteydyttyä Pohjolassa, ehkä Suomessa. Sitä on viljelty jo ennen ensimmäisiä kirjallisia tietoja 1600-luvulta.

Kansallisen ruokaperinteen ja paikallisuuden nousu trendiksi ovat lisänneet lantun ja nauriin käyttöä. Samalla monet paikalliset viljelymuodot ja lajikkeet ovat saaneet arvoisensa sijan ruokapöydässä.

Perinneruokaa ja paikallisia herkkuja

Suomessa viljellään lanttua noin 360 hehtaarilla. Suurimmat viljelyalat ovat

Varsinais-Suomessa, Satakunnassa ja Hämeessä. Naurista viljeltiin vuonna 2009 noin 90 hehtaarin alalla. Eniten naurista kasvatetaan Kainuussa, Pohjois-Pohjanmaalla, Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa.

Suomi ja Karjala ovat olleet kaskinauriin keskuksia, joista viljelytapa levisi muualle Pohjolaan ja siirtolaisten mukana Pohjois-Amerikkaan asti. Punaviiruista itäsuomalaisista 'Enon kantaa' sekä kaskinauriin keltakuorista kantaa on edelleenkin saatavana. Myös lantusta on ollut käytössä monia vanhoja paikallisia kantoja, mutta enää niiden siementä ei ole ainakaan kaupallisesti saatavissa.

Karjalaisessa ruokaperinteessä lanttu, nauris ja erilaiset kasvikset ovat vahvasti esillä. Karjalaisia ruokia ovat erilaiset keitetyt

tai uunissa paistetut lohkot mm. lanttulohko ja naurislohko, kirjoittaa Pirkko Sallinen-Gimpl kirjassaan "Elävä karjalaisuus" ja jatkaa, että uunissa paistetut kasvilohkot valmistettiin viipaloimalla kasviksia uuniruokkuun ja haudutettiin ne kypsiksi kannen alla. Myös erilaiset hapanlohkot mm. lantusta tehdyt ovat kuuluneet karjalaiseen ruokapöytään. Hapanlohkoissa kasvikset keitettiin taikinan happamesta juuresta otettuun liemeen.

Vuoden Vihanneksen valitsevat vuosittain puutarhalaan keskusjärjestö Puutarhaliitto ry ja Kotimaiset Kasvikset ry apunaan muut alan järjestöt ja asiantuntijat. Valinnan tavoitteena on monipuolistaa vihannesten käyttöä ja tuntemusta.

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija.

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti! Vuosikerta vain 39 eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

Tilaa Kurkijokelainen lahjaksi

viereisellä tilauskortilla tai soittamalla toimitukseen p. 050-5213336

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluotteluun hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajajatoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppakatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 763 1301
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajajatoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

**-YRITYSSIIVOUKSA
-KOTISIIVOUKSA
-PESUJÄLKEIDEN
JA -VÄLINEIDEN
MYyntiä**

**JA MYÖS
ALLEGRO-PYYKKI-
JAUHEET**

**LOIMAAN
SIIVOUS
Päivi Ojala Oy**

Puh. 0500 478 344

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA

**LOIMAAN
MUSIIKKI**

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

kurkijoki.fi
on oikea tietopankki

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. Banaani
2. 45 kilometriä
3. Lainoppineita
4. Järjenvastainen väite
5. Kiekonheitto ja juoksut
6. Viapori
7. Hammasmätä
8. Kynärvarressa
9. Isänmaallisen kansanliikkeen (IKL)
10. Pielisjoen

Muistathan tehdä muuttaessasi osoitteenmuutoksen Kurkijokelaiselle?

Lehti ei saa uusia osoitteita tietoonsa automaattisesti. Postista saa "Osoite muuttuu" -kortteja, jotka kulkevat ilmaiseksi.

Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
puh. (02) 762 2551
tai 050-521 3336
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi